

ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

УДК 619:636.32/.38.082.452
© 2011

ВИЗНАЧЕННЯ СТАНУ ПЛОДА ОВЕЦЬ ТА КІЗ У ПЕРІОД РОДІВ

П.М. СКЛЯРОВ,

кандидат

сільськогосподарських наук

Алгоритм запропонованої комп'ютерно-діагностичної програми оцінки плода у період родів враховує сукупність симптомів, за якими у підсумку передбачається двоваріантне визначення клінічного стану плода – задовільний з прогнозом народження повноцінного плода та незадовільний з можливою інтранатальною смертю, що дозволяє одержати об'єктивну інформацію, своєчасно здійснити відповідні заходи.

Актуальність проблеми. Рівень відтворення стада повинен бути підпорядкованим головній меті – максимальному отриманню здорового молодняка [7]. Виконання цієї задачі можливе лише у разі створення для тварин оптимальних умов, оскільки розмноження, як найважливіша функція, являє собою складний ланцюговий рефлекторний процес, який залежить від нейроендокринних регуляторних механізмів, а також від характеру та сили

діючих на організм подразників [2]. Тому перебіг родів не завжди буває фізіологічним [3, 5, 6].

Наслідком може бути як народження живого плода, але з різними ушкодженнями, так і інтранатальна смерть плода.

У зв'язку з цим важливим завданням і гуманної, і ветеринарної медицини (теоретичних і прикладних) є охорона здоров'я вагітних, їх плодів та новонароджених [1, 4].

Мета роботи полягала у розробці спо-

Комп'ютерна програма визначення стану плода овець та кіз у період родів

№ з/п	Параметр оцінки	Об'єктивна величина	Бал	Об'єктивна величина	Бал
1.	Забрудненість амніотичної рідини	Рідина не забруднена	5	Рідина інтенсивно жовтого кольору	3
2.	Енофтальм	Відсутній	5	Западання очей в орбіті	3
3.	Наявність крові в амніотичній чи алантоїсній рідині	Крові в рідинах немає	15	Виявляються ознаки крові в рідинах	6
4.	Ціаноз слизових оболонок з нормальним м'язовим тонусом	Не спостерігається	5	Виражений	4
5.	Ціаноз слизових оболонок з відсутністю м'язового тону	Не спостерігається	20	Виражений	7
6.	Наявність спонтанних або ініційованих рухів тіла і кінцівок плода	Рухи виражені	15	Рухи сповільнені	10
7.	Реакція на подразнення ротової порожнини, язика	Стискання пальця, введеного у ротову порожнину	10	Відсутня	5
8.	Реакція на анус-не подразнення	Стискання пальця введеного в анус	10	Відсутня	5
9.	Пульсація пупкової артерії	Виражена	15	Слабко виражена	7
Висновок		Клінічний стан плода задовільний	100 Σ	Клінічний стан плода незадовільний. Ризик інтранатальної смерті	0 Σ

собу визначення стану плода овець та кіз у період родів.

Об'єкти та методика досліджень. Розробка способу визначення стану плода овець та кіз у період родів здійснювалася на кафедрі акушерства, гінекології і біотехнології розмноження тварин, а також на клінічній базі факультету ветеринарної медицини та навчально-наукового центру рослинництва й тваринництва Харківської державної зооветеринарної академії у період 2005–2008 рр.

Об'єктом дослідження були вівці породи прекос і кози зааненської породи у 23 та 15 голів відповідно.

При складанні прогнозу досліджували вагітну тварину перед родами з використанням різних методів – клінічного, вагінального, спеціального.

Результати досліджень та їх обговорення. Уже в період родів можна оцінювати стан плода і обирати оптимальну стратегію для забезпечення його виживання. Враховують сукупність симптомів: забруд-

	A	B	C
3		Порода	
4	1	Забрудненість амніотичної рідини	Рідина не забруднена
5	2	Енофтальм	Відсутній
6	3	Наявність крові в амніотичній чи алантоїсній рідині	Крові у рідинах немає
7	4	Ціаноз слизових оболонок з нормальним м'язовим тонусом	Не спостерігається
8	5	Ціаноз слизових оболонок з відсутністю м'язового тонусу	Не спостерігається
9	6	Наявність спонтанних або ініційованих рухів тіла і кінцівок плода	Руки виражені
10	7	Реакція на подразнення ротової порожнини, язика	Стискання пальця введеного у роту порожнину
11	8	Реакція на анусне подразнення	Стискання пальця введеного в анус
12	9	Пульсація пупкової артерії	Виражена
30	Сума балів		100
31	ДІАГНОЗ -		Клінічний стан плода задовільний

Приклад використання комп'ютерної програми визначення стану плода овець та кіз у період родів

неність амніотичної рідини; енофтальм (глибоке западання очей в орбіті); наявність крові в амніотичній чи алантоїсній рідині; ціаноз слизових оболонок з нормальним м'язовим тонусом; ціаноз з відсутністю м'язового тонусу; наявність або відсутність спонтанних або ініційованих рухів тіла і кінцівок плода.

За головної передлозі враховують відповідні реакції на подразнення ротової порожнини, язика і глотки (стискання при введенні пальця у ротову порожнину), очних яблук (обертальний рух). У випадку тазового передлежання – за стисканням ануса при введенні пальця і за пульсацією пупкової артерії під час пальпації пуповини.

Мертвонародженість діагностують за відсутності дихання, яке не можна відновити штучним шляхом.

Наведені показники можуть бути використані як алгоритм комп'ютерної програми визначення стану плода овець та кіз у період родів (таблиця).

У підсумку програмою передбачається двоваріантне визначення стану плода: 1) 100 балів – клінічний стан плода задовільний, прогнозується народження повноцінного плода; 2) 50 балів – клінічний стан плода незадовільний, можлива інтранатальна смерть (мертвонародженість).

Приклад використання програми, поданої у таблиці, наведено на рисунку.

Висновки

1. Алгоритм запропонованої комп'ютерної програми враховує сукупність симптомів, за якими у підсумку передбачається двоваріантне визначення стану плода: клінічний стан плода задовільний з прогнозом народження повноцінного плода та клінічний стан плода незадовільний

з можливою інтранатальною смертю (мертвонародженість).

2. Розроблена комп'ютерно-діагностична програма оцінки стану плода овець та кіз у період родів дозволяє одержати об'єктивну інформацію та своєчасно здійснити відповідні заходи.

Бібліографія

1. Абрамченко В. Клиническая перинатология / В. Абрамченко, Н. Шабалов. – Петрозаводск : ИнтелТек, 2004. – 424 с.

2. Ветеринарна перинатология: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів / [Кошовий В.П., Іванченко М.М., Склярів П.М. та ін.]; за заг. ред. В.П. Кошового. – Харків : РВВ ХДЗВА, 2008. – 465 с.

3. Изучение природы и частоты встречаемости нарушений родового акта у овец вследствие механических повреждений с учетом случаев выпадения влагалища до родов //Ветеринария: реферативный журнал. – 2003. – № 4. – С. 1202.

4. Колгушкина Т.Н. Основы перинатологии / Т.Н. Колгушкина. – М. : Медицинское информационное агентство, 2007. – 311 с.

5. Кравченко Е.Н. Родовая травма: акушерские и перинатальные аспекты. Руководство / Е.Н. Кравченко. – М. : ГЭОТАР-МЕД, 2009. – 244 с.

6. Любецький В.Й. Патологічні роди у тварин (діагностика та надання допомоги) / Любецький В.Й., Жук Ю.В., Михайлюк М.М. – К., 2007. – 47 с.

7. Інтенсифікація відтворення та збереження приплоду / В. Хоменко, Г. Харута, С. Хомин [та ін.] // Ветеринарна медицина України. – 2008. – № 6. – С. 35–37.